

Брюксел, 15 септември 2020 г.

ИЗВЕСТИЕ ДО ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

ОТТЕГЛЯНЕ НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО И ПРАВИЛА НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ОГНЕСТРЕЛНИТЕ ОРЪЖИЯ

Считано от 1 февруари 2020 г., Обединеното кралство се оттегли от Европейския съюз и стана „трета държава“¹. В Споразумението за оттегляне² е предвиден преходен период, който ще приключи на 31 декември 2020 г. До тази дата законодателството на Съюза ще се прилага изцяло по отношение на и в Обединеното кралство³.

През преходния период ЕС и Обединеното кралство ще преговарят по споразумение за ново партньорство, с което да се създаде по-специално зона за свободна търговия. Не е сигурно обаче дали такова споразумение ще бъде сключено и дали ще влезе в сила в края на преходния период. При всички случаи подобно споразумение би породило отношения, които от гледна точка на условията за достъп до пазара ще се различават значително от участието на Обединеното кралство във вътрешния пазар⁴, в митническия съюз на Съюза и в системата в областта на ДДС и акцизите.

По тази причина на всички заинтересовани страни, и особено на икономическите оператори, се напомня за правното положение, което ще бъде приложимо след изтичането на преходния период (част А по-долу). В настоящото известие се обясняват също така някои разпоредби за отделяне от Споразумението за оттегляне (част Б по-долу), както и правилата, приложими в Северна Ирландия след края на преходния период (част В по-долу).

¹ Трета държава е държава, която не е членка на ЕС.

² Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7) („Споразумението за оттегляне“).

³ С някои изключения, предвидени в член 127 от Споразумението за оттегляне, като никое от тях не е приложимо в контекста на настоящото известие.

⁴ По-специално, със споразумение за свободна търговия не се уреждат принципи, характерни за вътрешния пазар (в областта на стоките и услугите), като взаимното признаване, „принципът на страната на произход“ и хармонизацията. Освен това със споразумение за свободна търговия не се премахват митническите формалности и проверки, включително тези, отнасящи се до произхода на стоките и техния състав, нито забраните и ограниченията за вноса и износа.

Съвети за заинтересованите страни:

За да се съобразят с последиците, посочени в настоящото известие, заинтересованите страни, по-специално се приканват да вземат предвид новите изисквания при движението на огнестрелни оръжия между ЕС и Обединеното кралство.

Забележка:

Настоящото известие не засяга правилата на ЕС относно:

- военни технологии и оборудване, включително износ на изделия, включени в Общия списък на оръжията на ЕС⁵; ⁶
- контрола върху износа на продукти с двойно предназначение;
- пиротехнически изделия и взривни вещества;
- митнически процедури и формалности,

По тези аспекти се изготвят или са публикувани други известия⁷.

Освен това се обръща внимание на по-общото известие относно забраните и ограниченията, включително разрешителните за внос/износ.

А. ПРАВНО ПОЛОЖЕНИЕ СЛЕД ИЗТИЧАНЕТО НА ПРЕХОДНИЯ ПЕРИОД

След изтичането на преходния период правото на ЕС в областта на придобиването, притежаването⁸, вноса и износа⁹ на огнестрелни оръжия вече няма да се прилага спрямо Обединеното кралство¹⁰. По-специално това ще има следните последици:

⁵ Общ списък на оръжията на Европейския съюз, ST/5802/2019/INIT, ОВ С 95, 12.3.2019 г.

⁶ Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г. определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_en

⁸ Директива 91/477/ЕИО на Съвета от 18 юни 1991 г. относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (ОВ L 256, 13.9.1991 г., стр. 51).

⁹ Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за изпълнение на член 10 от Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност („Протокол за огнестрелните оръжия“), и за установяване на разрешения за износа и мерки за вноса и транзита на огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 1);

1. ДВИЖЕНИЕ НА ОГНЕСТРЕЛНИ ОРЪЖИЯ — ДВИЖЕНИЕ НА ОГНЕСТРЕЛНИ ОРЪЖИЯ В РАМКИТЕ НА ЕС

В Директива 91/477/ЕИО е предвидена специална процедура за разрешаване на движението на огнестрелни оръжия от една държава членка в друга. В приложение към настоящото известие се съдържа подробно описание.

След края на преходния период тези правила повече не се прилагат за движението на огнестрелни оръжия между Обединеното кралство и ЕС. Вместо тях се прилагат правилата на ЕС относно вноса и износа на огнестрелни оръжия (вж. по-долу). Паспортът на ЕС за огнестрелно оръжие, издаден на лица в Обединеното кралство, вече не е валиден в ЕС.

2. ВНОС НА ОГНЕСТРЕЛНИ ОРЪЖИЯ

Съгласно Регламент (ЕС) № 258/2012 във връзка с Директива 91/477/ЕИО се прилага следното:

- Вносът на огнестрелни оръжия трябва да бъде разрешен от държавата членка по местоназначение¹¹. Това разрешение предполага, че на вносителя трябва да бъде разрешено да придобие и притежава огнестрелни оръжия в съответствие с Директива 91/477/ЕИО преди вноса¹²;
- огнестрелните оръжия трябва да бъдат маркирани в съответствие с член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 91/477/ЕИО най-късно преди пускането им на пазара или незабавно след внасянето им в Съюза¹³;
- към момента на вноса внесените огнестрелни оръжия трябва да бъдат маркирани, което позволява да се установи първата държава на внос в рамките на Европейския съюз, или ако огнестрелните оръжия нямат такова маркиране — уеднаквена маркировка, с която се идентифицират внесените огнестрелни оръжия;¹⁴
- внесеното огнестрелно оръжие трябва незабавно да бъде регистрирано в съответствие с Директива 91/477/ЕИО след вноса в Съюза¹⁵.

Временно въвеждане

Когато огнестрелни оръжия се вносят временно в ЕС от трета държава (например временен внос за оценка или изложба без продажба или активно

¹⁰ По отношение на приложимостта на тези правила спрямо Северна Ирландия вж. част В от настоящото известие.

¹¹ Член 2, параграф 15, буква а) от Регламент (ЕС) № 258/2012)

¹² По-специално членове 6, 7 и 8 от Директива 91/477/ЕИО.

¹³ Член 2, параграф 15, буква б) от Регламент (ЕС) № 258/2012.

¹⁴ Член 2, параграф 15, буква в) от Регламент (ЕС) № 258/2012.

¹⁵ Член 4, параграф 1, буква б) от Директива 91/477/ЕИО:

усъвършенстване за поправка), се прилагат националните правила за деклариране и разрешаване на огнестрелни оръжия.

3. ИЗНОС НА ОГНЕСТРЕЛНИ ОРЪЖИЯ

Износът на **огнестрелни оръжия за граждански цели** се урежда от Регламент (ЕС) № 258/2012. Следните правила не се прилагат за:

- за сделки между държави или за преместване в самите държави;
- за огнестрелни оръжия, специално предназначени за военна употреба и, във всеки случай, огнестрелни оръжия за напълно автоматична стрелба;
- за огнестрелни оръжия, предназначени за въоръжените сили, полицията или органите на публичната власт на държавите членки;
- колекционери и органи, занимаващи се с културните и историческите аспекти на огнестрелните оръжия;
- за дезактивирани огнестрелни оръжия;
- антикварни оръжия (произведени преди 1899 г.).

Износът подлежи на изричното разрешение на държавата — членка на ЕС, в която е установен износителят (член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 258/2012), третата държава на транзит (член 7, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 258/2012) и третата държава по местоназначение (член 7, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 258/2012). Разрешение за износ не може да бъде издадено без предварителен внос (и, ако е приложимо, транзит) от държавата на местоназначение (член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 258/2012). Разрешението за износ трябва да следва образца, посочен в приложение II към Регламент (ЕС) № 258/2012.

Заявленията за разрешение за износ трябва да бъдат обработени от компетентния орган на държавите членки в срок от не повече от 60 работни дни (с възможност този срок да бъде удължен до 90 дни при изключителни обстоятелства)¹⁶. Държавите членки могат да решат да използват електронни документи за целите на обработката на заявленията за издаване на разрешение за износ¹⁷. Държавите членки могат също така да решат, че ако в срок от 20 работни дни не са постъпили възражения от третата държава на транзита срещу транзита, се счита, че срещу него няма възражения (мълчаливо съгласие)¹⁸. Разрешението за износ трябва да включва информацията, посочена в член 8 от Регламент (ЕС) № 258/2012. От износителя може да бъде поискано да осигури превод на представените като доказателство документи

¹⁶ Член 7, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 258/2012.

¹⁷ Член 7, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 258/2012;

¹⁸ Член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 258/2012;

на официален език на държавата-членка, в която се представя декларацията за износ¹⁹.

В случай на съмнение, че условията за разрешение не са спазени, националните митнически органи могат да спрат процеса на износ от своята територия или да възпрепятстват по друг начин огнестрелните оръжия, получили разрешение за износ, да напуснат митническата територия на Съюза през тяхната територия^{20, 21}.

Когато предоставят разрешения за износ държавите членки трябва да преценят дали кандидатите **спазват следните условия** :

- задължения и ангажименти към съответните международни договорености за контрол върху износа или съответни международни договори²²;
- съображения във връзка с националната външна политика и политиката на сигурност²³;
- съображения относно предвижданата крайна употреба, получателя на пратката, известния краен получател и риска от отклоняване²⁴.
- възможно оръжейно ембарго и международни санкции²⁵.

Временен износ

И накрая, в Регламент (ЕС) № 258/2012 се установяват опростени процедури по отношение на временния износ, по-специално от ловци и лица, занимаващи се със спортна стрелба.

За временния износ на огнестрелни оръжия като част от техния личен багаж (или за реекспорт след временен внос за лов или спортна стрелба) не е необходимо разрешение за износ, при условие че причините за пътуването са обосновани²⁶. При напускане на ЕС в посока трета държава през държава членка, която е различна от тяхната държава членка на пребиваване, ловците и

¹⁹ Член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 258/2012.

²⁰ Член 17, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 258/2012.

²¹ За оръжията, които се уреждат както от Регламент (ЕС) № 258/2012, така и от Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета (като полуавтоматичните огнестрелни оръжия или такива с презареждане тип „помпа“, ползващи боеприпаси с централно възпламеняване), държавите членки могат да установят единна процедура за изпълнение на задълженията, наложени от двата инструмента, вж. член 2, параграф 1 от Обща позиция 2008/944/ОВППС и член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 258/2012.

²² Член 2, параграф 1 от Обща позиция 2008/944/ОВППС и член 10 от Регламент (ЕС) № 258/2012.

²³ Както е посочено в член 2 от Обща позиция 2008/944/ОВППС.

²⁴ Член 5 от Обща позиция 2008/944/ОВППС и член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 258/2012.

²⁵ Член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 258/2012;

²⁶ Член 9, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 258/2012)

лицата, занимаващи се със спортна стрелба, трябва да представят на компетентните органи европейски паспорт за огнестрелно оръжие. В случай на пътуване по въздуха европейският паспорт за огнестрелно оръжие се представя на компетентните органи на мястото, където съответните изделия се предават на въздушния превозвач за транспортиране извън митническата територия на Съюза. При напускане на ЕС в посока към трета държава през тяхната държава членка на пребиваване ловците и лицата, занимаващи се със спортна стрелба, могат вместо европейски паспорт за огнестрелно оръжие да представят друг документ, смятан за валиден за тази цел от компетентните органи на тази държава членка²⁷.

Освен това държавите членки са въвели в националното си законодателство опростени процедури за:

- реекспорта на огнестрелни оръжия след временен внос с цел извършването на оценка или участие в изложба без продажба или активно усъвършенстване за ремонт, при условие че огнестрелните оръжия остават собственост на лице, установено извън митническата територия на Съюза, и се реекспортират за това лице;
- реекспорта на огнестрелни оръжия, ако те се съхраняват във временен склад от момента на въвеждането им на митническата територия на Съюза до напускането; както и
- временния износ на огнестрелни оръжия с цел извършване на оценка, ремонт или участие в изложба без продажба, при условие че износителят представи данни за това, че законно владее тези огнестрелни оръжия и ги изнася съгласно митническите режими за пасивно усъвършенстване или временен износ²⁸.

Б. СЪОТВЕТНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ОТДЕЛЯНЕ ОТ СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ОТТЕГЛЯНЕ

В член 47, параграф 1 от Споразумението за оттегляне е предвидено, че съгласно определените в него условия движенията на стоки, извършвани в края на преходния период трябва да се третират като движения в рамките на Съюза във връзка с изискванията в правото на ЕС за лицензиране относно вноса и износа.

Пример: огнестрелно оръжие, което е в движение между ЕС и Обединеното кралство в края на преходния период, все още може да влезе в ЕС или в Обединеното кралство въз основа на правилата, приложими за движения между държави членки.

²⁷ Член 9, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 258/2012.

²⁸ Член 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 258/2012.

В. ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА В СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ СЛЕД КРАЯ НА ПРЕХОДНИЯ ПЕРИОД

След края на преходния период се прилага Протоколът за Ирландия/Северна Ирландия (наричан по-нататък „Протокол за И/СИ“)²⁹. За Протокола за И/СИ се изисква периодичното съгласие на Законодателното събрание на Северна Ирландия, като първоначалният период на прилагане е 4 години след края на преходния период³⁰.

Съгласно Протокола за И/СИ някои разпоредби от правото на ЕС са приложими също така спрямо Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия и в него. Освен това в Протокола за И/СИ ЕС и Обединеното кралство се договориха, че доколкото правилата на ЕС се прилагат спрямо и в Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия, Северна Ирландия се третира като държава членка.³¹

Съгласно Протокола за И/СИ Директива 91/477/ЕИО и Регламент (ЕС) № 258/2012 се прилагат спрямо и в Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия³².

Това означава, че позоваванията на ЕС в части А и Б от настоящото известие трябва да се разбират в смисъл, че те включват Северна Ирландия, докато позоваванията на Обединеното кралство трябва да се разбират като отнасящи се само до Великобритания.

По-конкретно, това означава, *inter alia*, следното:

- Движенията на огнестрелни оръжия между Северна Ирландия и ЕС не се считат за внос или износ и следователно Регламент (ЕС) № 258/2012 не се прилага към такива движения. Вместо него се прилагат правилата за движение в рамките на ЕС, посочени в Директива 91/477/ЕИО, както е посочено в раздел А.1. и приложението към настоящото известие. Разрешението за пренасяне ще бъде издадено от Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия. Европейският паспорт за огнестрелно оръжие, издаден преди края на преходния период по отношение на лицата в Северна Ирландия, остава валиден.
- Вносът на огнестрелни оръжия от Великобритания или от трета държава в Северна Ирландия трябва да отговаря на съответните разпоредби на правото на ЕС, посочени в раздел А.2. от настоящото известие³³.

²⁹ Член 185 от Споразумението за оттегляне.

³⁰ Член 18 от Протокола за И/СИ.

³¹ Член 7, параграф 1 от Споразумението за оттегляне във връзка с член 13, параграф 1 от Протокола за И/СИ.

³² Член 5, параграф 4 от Протокола за И/СИ и раздел 47 от приложение 2 към Протокола.

³³ Регламент (ЕС) № 258/2012 и Директива 91/477/ЕИО.

- Износът на огнестрелни оръжия от Северна Ирландия в трета държава или във Великобритания трябва да отговаря на съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 258/2012, както е посочено в раздел А.3 от настоящото известие³⁴.

По отношение на Северна Ирландия Протоколът за И/СИ обаче изключва възможността Обединеното кралство да участва в процеса на вземане на решения и оформяне на решения на Съюза³⁵.

На уебсайта на Комисията относно правилата на ЕС за огнестрелните оръжия (https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/trafficking-in-firearms_en) е предоставена обща информация относно законодателството на Съюза. При необходимост тези страници ще бъдат актуализирани с допълнителна информация.

Европейска комисия
Генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“

³⁴ Задължението във връзка с износа в Регламент (ЕС) № 258/2012 е част от международните задължения на Съюза (Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност) (Протокол на ООН за огнестрелните оръжия), вж. по-специално член 10 от Протокола на ООН за огнестрелните оръжия), вж. член 6, параграф 1 от Протокола за И/СИ.

³⁵ Когато са необходими обмен на информация или взаимна консултация, това ще се извърши в рамките на съвместната консултативна работна група, създадена по член 15 от Протокола за И/СИ.

ПРИЛОЖЕНИЕ: ПРАВИЛА НА ЕС ЗА ДВИЖЕНИЕТО НА ОГНЕСТРЕЛНИ ОРЪЖИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Съгласно член 11 от Директива 91/477/ЕИО движението на огнестрелни оръжия от една държава членка към друга подлежи на разрешение от съответните държави членки, включително от държавите на преминаване.

Преди да се опита да придобие огнестрелно оръжие от друга държава членка, физическо лице или оръжейник трябва първо да получи разрешение (предварително съгласие) от органите в неговата държава членка на пребиваване³⁶.

Придобиващото лице или оръжейникът представя това разрешение (предварително съгласие) на оръжейника или лицето, продаващо/владеещо огнестрелното оръжие в друга държава членка (едновременно с това компетентните органи на държавата членка на купувача ще са изпратили съответната информация до държавата членка, в която се намира огнестрелното оръжие).

Лицето или оръжейника, продаващ/владеещ огнестрелното оръжие, представя пред органите на държавата членка, в която се намира огнестрелното оръжие, информацията, посочена в член 11, параграф 2 от Директива 91/477/ЕИО и разрешението, предоставено от купувача. Въз основа на тази информация органите на държавата членка на изпращане могат след това да издадат разрешително/лиценз за пренос.

Органите, които издават разрешение за пренос, съобщават цялата информация, получена във връзка с член 11, на органите на държавата членка по местоназначение преди преноса и на органите на всяка държава членка на преминаване³⁷.

След това огнестрелното оръжие се пренася в държавата членка по местоназначение, придружено от съответните документи.

Обменът на информация между държавите членки се осъществява чрез електронни средства чрез Информационната система за вътрешния пазар³⁸.

Всички горепосочени правила се прилагат за продажби от разстояние (напр. онлайн). Освен това самоличността и разрешителното на купувача трябва да бъдат проверени най-късно при доставката от лицензиран оръжейник/оръжеен посредник или публичен орган³⁹. Освен това оръжейниците/оръжейните посредници могат да откажат да извършват „подозрителни“ сделки (поради тяхното естество или мащаб)⁴⁰.

³⁶ Членове 6, 7 и 8 от Директива 91/477/ЕИО,

³⁷ Член 13, параграф 2 от Директива 91/477/ЕИО 3.

³⁸ Делегиран регламент (ЕС) 2019/686 на Комисията от 16 януари 2019 г. за определяне на реда и условията съгласно Директива 91/477/ЕИО на Съвета за системния обмен по електронен път на информация, свързана с пренасянето на огнестрелни оръжия в рамките на Съюза (ОВ L 116, 3.5.2019 г., стр. 1).

³⁹ Член 5б от Директива 91/477/ЕИО.

⁴⁰ Член 10, параграф 2 от Директива 91/477/ЕИО 3.

В правото на Съюза се предвиждат и някои опростени процедури.

Първо, държавите членки могат да си предават една на друг списък с огнестрелни оръжия, чийто пренос може да бъде разрешен на тяхна територия без предварителното им съгласие⁴¹.

В Директива 91/477/ЕИО също така се установява специален режим за движението на огнестрелни оръжия между държавите членки, включително огнестрелните оръжия, придружаващи пътниците. Тези правила предвиждат, наред с другото, издаването на „европейски паспорт за огнестрелно оръжие“. Той се издава от компетентните органи на държава членка по искане на лице, което става законен притежател и ползвател на огнестрелно оръжие⁴².

Когато лицата желаят да пътуват от една държава — членка на ЕС, до друга държава — членка на ЕС, или да преминат през държава — членка на ЕС, те трябва да получат предварително разрешение от всяка от тези държави членки, което ще бъде вписано в европейския паспорт за огнестрелно оръжие, който те трябва да носят със себе си през цялото си пътуване⁴³. Съществуват обаче изключения от това изискване за предварително разрешение. Такъв е случаят с ловците и лицата, участващи във възстановки на исторически събития, които могат да пътуват с огнестрелни оръжия, включени в специални категории, ако притежават европейски паспорт за огнестрелно оръжие, в който са посочени оръжията им, и ако са в състояние да обосноват причините за пътуването си (например с покана за събитие в държавата членка по местоназначение).

⁴¹ Член 11, параграф 4 от Директива 91/477/ЕИО.

⁴² Европейският паспорт за огнестрелно оръжие е валиден за максимален срок от 5 години, който може да бъде удължен. Той е непрехвърляем документ, в който са отбелязани огнестрелните оръжия, притежавани и използвани от титуляря на паспорта.

⁴³ Член 12, параграф 1 от Директива 91/477/ЕИО 3.